

2009 KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI'NIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ VE SORULARIN ANALİZİ

27.06.2009 tarihinde yapılmış olan KPSS sorularının genel değerlendirilmesi ve soruların analizine yönelik saptamalar aşağıda verilmiştir.

2009 KPSS bugüne kadar yapılmış en kaliteli, zor ve ayırt edici bir sınavdır. Yaklaşık 280.000 adayın girdiği ancak 40.000 – 55.000 arasında adayın başarılı olacağı (üç dönem için atanabileceği) bir sınav, giren tüm adayları tabiki memnun etmeyecektir. Fakat seçme ve elemeyi gerektiren bir sınav bu şekilde olmalıdır.

Bununla birlikte matematik dersi sorularının çok zor olması, Türkçede uzun paragraf sorularının çözümlenmesindeki süre problemi, eğitim bilimleri alanında 8-10 sorunun ifadesindeki kurgusal bozukluklar ve çeldiricilerin doğru cevaba ve birbirine yakınlığı bir çok adayı psikolojik anlamda travmaya sokmuş, gerçek kapasitelerini kullanmalarına engel olmuştur.

Ayrıca bazı bölgelerde yaşanan kopya çekme olayları ve soruların bir yerde önceden ele geçirildiği gibi iddialar ve haberler sınavın kalitesini ve ayırt ediciliğini gölgede bırakmıştır. ÖSYM'nin tüm bu konularda açıklama yapması gerekmektedir. Çünkü adayların KPSS'ye olan güvensizliği artmakta ve tepkileri giderek büyümektedir. Tüm Adaylara Başarı Dilekleriyle...

Öğr. Gör. Hasan Can OKTAYLAR
Yargı Yayınevi Genel Yayın Yönetmeni

1. KPSS bir seçme sınavıdır. Temel amacı, başvuran birçok adayın içerisinde eleme ve seçme yapmaktır. Bu özelliğinden dolayı 2009 KPSS ayırt edici ve zor bir sınav olmuştur. Bilgi ve kalıp soru çözümlenme yeteneklerini ölçen bir sınav olmaktan çıkarak bilgi altyapısına dayalı olarak düşünebilme ve verilenlerden sonuç çıkarmaya yönelik "öznel zeka alanına" sahip adayları belirleyecek bir sınav olmuştur.

Genel Yetenek – Genel Kültür alanında Matematik ve Vatandaşlık Bilgisi derslerinin soruları zorlaştırılmıştır. Türkçe, Tarih ve Coğrafya gibi derslerin soruları ise yapısal anlamda düşünmeye ve verilenlerden sonuca ulaşmaya yönelik zihinsel süreçlere dayandırılmıştır.

Eğitim Bilimleri alanındaki soruların birçoğu ayırt edici ve zor nitelikte sorulmuştur. Alanla ilgili kuram – uygulama ilişkisini üst düzeyde soran kaliteli sorular yöneltilmiştir. Sorular yapısal özellik bakımından;

- Sahip olunan (edinilen) bilgilerin yorumlanması ve sonuç elde etme,
- Düşünme, çıkarımda bulunma, analiz etme,
- Uygulama becerilerine dayandırılmıştır.

Sınav; bilgi düzeyi yüksek, bunları ezberinde tutan ve bu bilgilere yönelik kalıp soruları çözümlenmeye yönelik alışkanlığı olan adaylar için hayal kırıklığı oluşturmuştur.

2. Sınavın başarı ortalamasının düşük çıkacağı, adayların başarı düzeyinin yayılacağı ve standart sapma değerlerinin yükseleceği öngörülmektedir. Değerlendirme, bağıl değerlendirme türünde yapılacaktır. 2009 KPSS puanları, 2008 KPSS puanlarında olduğu gibi az sayıdaki net cevaba fazla puan getirecek türden olacaktır. Bu nedenle; adaylar için önemli olan belli sayıda soruyu cevaplamak değil, atama yapılacak kontenjan kadar sıralamaya girmektir.
3. Sınavın uygulanması ve soruların yapısal özelliklerine yönelik aşağıdaki açıklamalar yapılabilir:
- Kamu Personeli Seçme Sınavı, bilgi ezberlemeye, çok sayıda bilgiye sahip olmaya, kalıp soru çözümlene tekniklerini kullanmaya, analitik çalışmaya ve düz düşünmeye dayalı bir sınav olma özelliğini kaybetmiştir. Sınav, düşünme, çıkarımda bulunma, analiz etme, uyarılama yapma, üstbilişsel düşünme yeteneklerini ve zekâyı kullanmaya dayalı bir sınav olma özelliğini kazanmıştır. Sınav öğretimsel bir süreç olmakla birlikte “psikolojik bir hareket alanı” olma niteliğine bürünmüştür.
  - Genel Yetenek – Genel Kültür alanında süre birçok adaya yetersiz gelmiştir. Özellikle matematik sorularının zorluk düzeyi ve Türkçe’de uzun paragraf soruları süreyi yetiştirme konusunda adayları zorlamıştır.
  - Yapılan sınavda kullanılan bir kısım soru adayların hazır bulunuşluk düzeyine uygun olmamış, motivasyonu etkilemiş ve psikolojik yönden olumsuz etkilemiştir.
  - Ayrıca bir kısım sorudaki kurgusal eksiklik ve bozukluklar, çeldiricilerin doğru cevaba yakınlığından dolayı yaşanan çelişkiler, oluşan heyecan, birçok adayın bilgisini kullanmasına engel olmuştur. Örneğin Rehberlik dersinde 117. ve 118.sorulardaki kurgusal bozukluklar, Program Geliştirme dersinde 2.sorunun bir değerlendirme toplantısında yapılan öznel değerlendirmelere bağlı bilgi ile cevaplandırılabilir olması, Gelişim Psikolojisinde 63.sorunun uzmanlık düzeyinde bilgiyi gerektiren türde olması, 67. sorunun klinik psikoloji bilgilerine dayalı olarak verilebilecek cevabı gerektirmesi bu soruları tartışılır kılmıştır.

Sonuçta ÖSYM, Kamu Personeli Seçme Sınavı’nı ayırt edici ve zor bir sınav olma özelliği açısından ele almış, konuları özümleyebilmiş ve düşünme yetenekleri gelişmiş adayları seçen bir sınav yapmıştır. Böyle bir sınavın ve uygulama şeklinin tüm (ya da bir çok) adayı memnun etmesi beklenilmemelidir.

Sınavın kapsamındaki derslerin ayrıntılı analizi ve değerlendirmeleri aşağıda verilmiştir:

Bu analiz ve değerlendirmede süreç içerisinde büyük desteklerini gördüğümüz aşağıda adı geçen Yargı Yayınevi işbirliğinde olan kurumların görüş ve düşünceleri alınmıştır. Tüm işbirliği yapan kurumlarımıza teşekkür ediyorum.

YARGI AKADEMİ	ANKARA	LİDER/YARGI DERSH.	İZMİR-AYDIN-NAZİLLİ
ABC DERSH.	KIRIKKALE	GÖRSEL KURSU	MALATYA
AÇI DERSH.	KAYSERİ	GÜVEN	ERZİNCAN
AÇI DERSH.	KARABÜK	İLK ADIM	MANİSA
ALTINELLER	ADANA	İLKE DERSH	URFA
ALTINELLER	MERSİN	İSTANBUL DERSH.	AKSARAY
BAŞARI DERSH	ERZURUM	KÜLTÜR EĞİT.	DÜZCE
BİL DERSH	VAN	LİDER FEN	BURSA
BİREY	NIĞDE	LİSANS DERSH	BURSA
BİREY DERSH	BİTLİS	MODÜLER	TRABZON
BOĞAZIÇI	KÜTAHYA	OKAN KAMPÜS	BALIKESİR
DÜZEY	TOKAT	ONUR DERSH	ANTALYA
EGE BİLİM	UŞAK	ÖDEMiŞ	ELİT
EGE SİSTEM	AFYON	ÖZNESİL	AMASYA
EKİN DERH.	ANTAKYA	Pİ ANALİTİK	ISPARTA
ELBİM	GAZİANTEP	PİSAGOR	DİYARBAKIR
FARK DERSH	BOLU	RİZE AKADEMİ	RİZE
FEHMİ AKSOY	DİYARBAKIR	SERHAT DERSH	KIRŞEHİR
FİNAL DERSH.	FETHİYE	SOKRATES DERSH.	ERZURUM
FİNAL DERSH.	BURDUR	TEK ANALİZ İLK ADIM	TURGUTLU
FİNAL DERSH.	MUĞLA	TÜMAY	ANTAKYA
FİNAL DERSH.	DENİZLİ	UĞUR DERSH	KASTAMONU
FİNAL DERSH.	BATMAN	ZAFER DERSH.	ZONGULDAK
FİNAL DERSH.	BARTIN	ZİRVE DERSH	SAMSUN
GELİŞİM DERSH	SAKARYA		

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ KONU ALANLARINA GÖRE SORU ANALİZLERİ

PROGRAM GELİŞTİRME

2009 KPSS' den program geliştirme alanından 13 soru gelmiştir. Sorularının yapısı incelendiğinde aşağıdaki gibi bir konu dağılımına ulaşılmaktadır:

- Felsefe yaklaşımlarından 1 soru
- Yeni ilköğretim programından 1 soru
- İçerik yaklaşımlarından 1 soru
- Program geliştirme sürecinin uygulama aşamasından 1 soru
- Programın denenmesinden 1 soru
- Özel hedef alanları ve basamaklarından 1 soru
- Öğretimde hedef-davranış kavramlarının belirlenmesinde dikkat edilecek özelliklerden 2 soru
- Program geliştirme sürecinin değerlendirme aşamasından 2 soru
- Programın öğelerinden 1 soru
- Program çeşitlerinden 1 soru
- Planların hazırlanmasında dikkat edilecek özelliklerden 1 soru

KPSS 2009 Program Geliştirme sorularının bir kısmı bilimsel literatüre uygun ve kolay cevaplanabilir bir kısmı ise beklentilerin ötesinde bilimsel literatürün dışında araştırma raporlarına ve bilimsel makalelere dayalı olarak hazırlanmıştır. Bununla birlikte her yıl dersin kapsamında bulunan bazı önemli konularda (program tasarımları, öğretim sürecinde araç – gereç kullanma) soru gelmemiştir.

Sorular bilgi düzeyinde olmaktan çok, alana genel bir bakış yeterliğini ölçmeye yöneliktir.

1. sorunun cevabı idealizmdir. Fakat varoluşçulukla karıştırılmaktadır. Sorunun kurgusuna bakıldığında cevabın idealizm olduğu görülecektir. Idealizm bireyin seçme ve karar verme becerilerini evrensel doğrular ve toplumsal değerler üzerinden geliştirir. Fakat varoluşçulukta bireyin seçme ve karar verme becerileri görelidir. Değerler ve ahlaki öğretiler birey tarafından oluşturulur, değiştirilir ve bireyin kendisini gerçekleştirmesi öngörülür. Yani idealizm iyinin, doğrunun ve güzelliğin evrenselliğini, değerlerin mutlak ve değişmezliğini kabul etmekteyken varoluşçuluk iyinin, doğrunun ve güzelin bireye bağlı olduğunu, değerlerin görel olduğunu ve birey tarafından değiştirilebilirliğini savunur.

2. sorunun cevaplandırılması yeni ilköğretim programlarının değerlendirilmesiyle ilgili bir grup akademisyenin değerlendirme toplantısında verdiği öznel değerlendirmelere dayalıdır.

Bilişsel hedef alanları ve basamaklarına ilişkin 5. soruda, bilişsel alanın değerlendirme basamağına yönelik bir ifade yer almasına rağmen, seçenek düzenlemesinde en üst düzey olarak bilişsel alanın analiz düzeyi verilmesi, sorunun cevabının analiz olarak kabul edilmesini gerektirmiştir. Oysa tüm literatür kaynakları ve Bloom' un çalışmaları olgu, olay ya da ürünü bir "ölçüt" ile karşılaştırarak eleştiri yapma davranışını "değerlendirme" düzeyinde ele almaktadırlar. Bu soruda ise cevap olarak değerlendirme düzeyi kullanılmamıştır.

10. soru programın öğelerine ilişkin genel bir bakış açısına sahip olunmasına dayalıdır. Son yıllarda önem kazanan örtük programa ilişkin, örnek duruma bağlı soru gelmiştir. Program geliştirme ile ölçme değerlendirme alanlarını ilişkilendiren 13. soruda örtük programda yer alan hata türü sorulmuştur. Turgut 1986, Tekin 2004, Atılgan ve diğerleri 2009 gibi kaynaklara göre; ölçme işlemine katılan hata bir kurala göre değişiyorsa ve yapılan hata ölçümlerin tümünü değil bir kısmını ilgilendiriyorsa yapılan hata "**sistemik hata**" olur. Örneğin öğretmenin sadece kız öğrencilere ilişkin cevap kağıdına 5 puan vermesi ya da sınavda yazısı güzel, düzgün ve okunaklı olanlara fazla puan vermesi sistemik hatadır. Buna göre sınıfta kurallara uyan öğrencilere puan verilmesi de sistemik hataya işaret eder. Bu nedenle sabit hata olarak verilen 13.sorunun cevabı düzeltilecektir. Fakat bu soruyu adayların tamamına yakını sistemik hata olarak işaretlediğinden bu düzeltme sonuçları fazla etkilemeyecektir.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

2009 yılı yapılan KPSS'de Öğretim Stratejileri Yöntem ve Teknikleri konu alanından toplam 29 soru gelmiştir (15. soru ile 43. soru arası). Soruların konu dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

- 8 tane soru; öğretim kuram, model ve yaklaşımlarından,
- 6 tane soru; öğretim yöntemlerinden,
- 6 tane soru; öğretim tekniklerinden,
- 5 tane soru; üst düzey düşünme becerilerinden,
- 4 tane soru; sınıf içi öğretim etkinlikleri ve etkin katılımı ve kalıcı öğrenmeleri gerçekleştirmek amacıyla öğretmenlerin yapmaları gereken temel ilkelerden gelmiştir.

Soruların konu kapsamı paralelinde yapısal özelliği incelendiğinde; sorular yeniden yapılanma sürecinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerine, aktif öğrenmeye yönelik kullanılan öğretim etkinliklerine ve sınıf içi öğretim uygulamalarına yöneliktir. Bu konu alanı genellikle öğretmen adaylarını düşündürmeye, akıl yürütmeye, verilenlerden sonuç çıkarmaya ve var olan bilgi şemalarını kullanarak etkinlikler içerisinde yorum yapmaya yönelik sorulardan oluşmaktadır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KPSS 2009 Ölçme ve Değerlendirme soruları beklenen kalite ve düzeydeydi. Soruların kapsama dağılımı, kurguları, doğru cevap ve çeldiricilerin işlerliği son derece uygundu. Adaylar için kaliteli ve cevaplandırılabilen bir sınav alanı oldu. Soruların konu dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

- Ölçme ve değerlendirmenin temel kavramları ile ilgili 4 soru (13., 44., 45., 46.)
- Klasik ve çağdaş değerlendirme yaklaşımları ile ilgili 3 soru (47., 50., 56.)
- Ölçme araçları ile ilgili 2 soru (51., 52.)
- Geçerlik ve güvenirlik ile ilgili 2 soru (48., 49.)
- Madde istatistikleri ile ilgili 4 soru (53., 54., 55., 59.)
- Test istatistikleri ile ilgili 3 soru (57., 58., 60.)

GELİŞİM PSİKOLOJİ

2009 KPSS sorularının yapısı incelendiğinde aşağıdaki gibi bir konu dağılımına ulaşılmaktadır:

- Gelişimin temel kavramlarından 1 soru
- Gelişimi etkileyen faktörlerden 2 soru
- Bireysel ayrılıklardan 1 soru
- Piaget'in bilişsel gelişim kuramından 3 soru
- Psikanalitik kuramla ilgili 1 soru
- Ahlak gelişimiyle ilgili 1 soru
- Erikson'un Psikanalitik kuramından 1 soru
- Dil gelişimiyle ilgili 1 soru
- Ayrılık kaygısıyla ilgili 1 soru

Gelişim psikolojisindeki 12 sorunun konu dağılımı geçen yıllara göre önemli bir farklılık göstermemekle beraber sadece bir soru beklenen kapsamın dışındadır (63. soru). Çünkü bu soruda otozom ve gonozom gibi uzmanlık gerektiren kavramlara yer verilmiştir. 63. soruyu değerlendiren biyoloji alan uzmanları cevap olarak verilen seçenekte "23 tane" ifadesinin yanlış olduğunu, doğrusunun "23 çift" olduğunu söylemektedirler ve soru ifadesindeki genotip açıklamasının eksik olduğunu bildirmektedirler.

Piaget'in bilişsel gelişim kuramı ile ilgili sorular örnek durumlardan kavramları buldurmaya yöneliktir.

Psikanalitik kuramda daha önceki yıllarda Ericson'un kuramına dayalı sorulara ağırlık verilirken bu yıl da geçen yıl olduğu gibi Freud'un alt kuramlarının kavramlarını içeren kapsamlı bir soru sorulmuştur. Freud'un Psikanalitik kuramı ile ilgili savunma mekanizmalarını sorgulayan soru formata uygun olmasına rağmen "oral mazoşizm" gibi klinik psikoloji kaynaklı kavramları içermektedir.

69. sorunun cevabı tartışılırdır. Kohlberg'e göre ahlaki evreler olayların sonucuna göre değil, kişinin olay üzerindeki akıl yürütme biçimine bağlıdır. Bu anlamda soruda çocuğun dışını kıran öğrenciyi ailesine söylememesine (sonucuna) göre değil, öğretmeniyle yapmış olduğu sözleşmeye (mutabakata) bağlı kalmak için söylemediği anlamı çıkmaktadır. Kurgusu eksik verilen bu senaryoda iyi çocuk eğilimini doğru cevap olarak kabul etmeyi gerektiren açık bir ifade bulunmamaktadır.

Ayrıca ilk defa denetim odağı ile ilgili bireysel nitelikli bir kavram olarak "iç denetim" sorulmuştur (soru 64).

Geçen yıllardan farklı olarak makale ve araştırma bulgusuna dayalı olarak bir soru sorulmuştur (soru 61).

İlk defa bir örnek duruma bağlı hem gelişim psikolojisi hem de rehberlik sorusu sorulmuştur. Böylece konu alanları arasında ilişki kurulmuştur.

ÖĞRENME PSİKOLOJİ

2009 KPSS sorularının yapısı incelendiğinde aşağıdaki gibi bir konu dağılımına ulaşılmaktadır:

- Öğrenilmiş davranışlıkla ilgili 1 soru
- Öğrenmeyi etkileyen faktörlerle ilgili 4 soru
- Öğrenme yaklaşımlarıyla ilgili 1 soru
- Bağlaşımcılıkla ilgili 2 soru
- Edimsel koşullanma ve ilkeleriyle ilgili 11 soru
- Klasik koşullanma ve ilkeleriyle ilgili 6 soru
- Sosyal öğrenme kuramıyla ilgili 3 soru
- Bilişsel öğrenme kuramıyla ilgili 1 soru
- Amaçlı davranışçılıkla ilgili 2 soru

Öğrenme psikolojisindeki 30 sorunun konu dağılımı geçen yıllara göre önemli bir farklılık göstermemektedir. Sorular genelde beklenen türde ve şekilde idi. Soruların kurgulanması, verilen örnek durumlar ve ölçülmek istenen kavramlara yönelik soru yapıları son derece uygun idi. Daha önceki yıllarda olduğu gibi daha çok örnek durumlar üzerinden kavramları buldurmaya yönelik sorular kullanıldı. Bu yıl farklı olarak verilen örnek durumda bulunmayan kavramı tespit etmeye yönelik de sorular sorulmuştur. Daha önceki yıllarda edimsel koşullanma ilkelerinden kademeli yaklaşmayla ilgili sorular bir örnek durumdan bu kavramı tespit etmeye yönelik iken bu yıl kademeli yaklaşmanın hangi durumda kullanılabileceği sorgulanmıştır.

REHBERLİK

2009 KPSS sorularının yapısı incelendiğinde aşağıdaki gibi bir konu dağılımına ulaşılmaktadır:

- Rehberliğin hizmet alanlarıyla ilgili 2 soru
- Hümanist yaklaşımla ilgili 2 soru
- Mesleki rehberlikle ilgili 1 soru
- Eğitsel rehberlikle ilgili 1 soru
- Rehberlik ilkeleri ve rehberlik anlayışına uygun davranışlar ilgili 5 soru
- Bireyi tanıma teknikleriyle ilgili 5 soru
- Çatışma durumlarıyla ilgili 1 soru
- Kişisel rehberlikle ilgili 1 soru

2009 KPSS' de Rehberlik alanından gelen sorular beklentilerin üzerinde zordu. Sorular öğretmenlerden çok okullarda görev yapan Rehberlik ve Psikolojik Danışmanların uzmanlık alanına ilişkin bilgileri ve yeterlilikleri ölçmeye yönelikti. Bu nedenle adayların en fazla zorlandığı ve yanlış yaptığı sorular bu derste oldu.

18 sorunun geneli konu dağılımı ve soru tarzları bakımından beklenen kapsamın dışında hazırlanmıştır. Bireyi tanıma teknikleriyle ilgili karşımıza çıkan sorular daha önceki yıllarda test dışı teknikler konusuyla ilgili iken bu yıl test tekniklerine ağırlık verilmiştir. Ve bu sorular içerisinde özellikle 109. soru yetenek ve ilgi envanterlerinin yüzdeler puanlarına dayalı yorum yapabilmeyi gerektiren ve daha çok psikolojik danışmanların sahip olduğu bilgi ve becerilere dayanan bir özellik göstermektedir.

Rehberliğin hizmet türleriyle ilgili sorulardan bir olan 108. soruda ise cevabın sevk hizmeti olarak verilmesi gerekirken yöneltme olarak verilmesi rehberlik literatürüne uygun düşmemektedir.

117.soruda verilen metinden birçok sonuca ulaşmak mümkündür. Fakat doğru cevap olarak verilen C seçeneğine doğrudan ulaşmak mümkün değildir. Ayrıca soru kökünde cevaba götüren yeterli açıklamalar bulunmamaktadır.

Derecelendirme ölçekleriyle ilgili 118. soruda okul yöneticisinin derecelendirme ölçeği hazırlayıp, öğretmenler üzerinde uygulaması ve değerlendirmesi hatalı bir kurgu örneğidir.

Geçen yıl ilk defa sosyogramın yorumlanmasına dayalı bir şekil sorusu sorulmuşken bu yıl çatışma durumlarıyla ilgili bir grafik sorusu çıkmıştır (soru110). Makale ve araştırma bulgusuna dayalı olarak iki soru sorulmuştur (soru 105 ve120).

KPSS GENEL YETENEK KONU ALANLARINA GÖRE SORU ANALİZLERİ

TÜRKÇE

2009 KPSS Genel Yetenek bölümünde yer alan Türkçe testinde - önceki yıllarda olduğu gibi - 30 soru sorulmuştur.

Bu soruların konulara dağılımı aşağıdaki gibidir:

- Söz Anlam 5
- Cümle Anlam 5
- Dil bilgisi 3
- Yazım Yanlışları 1
- Noktalama İşaretleri 1
- Anlatım Bozuklukları 4
- Paragraf 11

Bu sorularda dikkat çeken üç noktayı belirtmekte yarar var.

- Testte yer alan 30 sorunun 12'sinin soru kökleri (yoktur-değnilmemiştir-söylenemez ...) olumsuzdur. Bu tip soruların çözülmesi diğer sorulara oranla daha çok zaman alır.
- Söz anlam sorularında sözler paragrafın içinde verilerek adayların okuma hızlarının ölçülmesi de amaçlanmıştır.
- Önceki yıllarda uygulanan KPSS'deki Türkçe testlerinde dil bilgisi ile ilgili doğrudan sorulmazken bu yıl dil bilgisi ile ilgili doğrudan soru sorulmuştur.

Genel bir değerlendirme yapılırsa Türkçe testinin, okuma birikimine ve yorum gücüne sahip adaylarla bu niteliklere sahip olmayan adayları ayırıcı özellikte olduğu görülür.

MATEMATİK

Bir sınavı daha geride bıraktığımız bu günlerde sınava damgasını vuran bölümlerden biri olan Matematik bölümünde her yıl olduğu gibi 30 soru sorulmuştur. Bu soruların konulara göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

- Sayılarla işlem yapma 7 soru
- Matematiksel ilişkilerden yararlanma 8 soru
- Problem çözme 9 soru
- Temel geometri bilgilerinden yararlanma 3 soru
- Tablo, grafik okuma ve yorumlama 3 soru

Bu dağılım daha da açıldığında ise ortaya çıkan sonuç ÖSYM'nin KPSS Matematik bölümünde yapmış olduğu bazı değişiklikleri gözler önüne sermektedir.

Dağılım;

- Temel Kavramlar (1 soru)
- Asal Çarpanlar, Ebob – Ekok (2 soru)
- Özdeşlikler ve Denklemler (5 soru)
- Eşitsizlikler (1 soru)
- Mutlak Değer (1 soru)
- Üslü Sayılar (1 soru)
- Köklü Sayılar (1 soru)
- Oran ve Orantı (2 soru)
- Problemler (8 soru)
- İşlem (1 soru)
- Olasılık (1 soru)
- Üçgenler (1 soru)
- Dörtgenler (1 soru)
- Doğrunun Analitiği (1 soru)
- Tablo, grafik okuma ve yorumlama (3 soru)

Bu dağılımda Çözümleme, Bölme ve Bölünebilme, Rasyonel Sayılar gibi her yıl adayların karşısına çıkan ve rahatlıkla cevaplanabilecek soruların olmayışı, bu soru tiplerinin yerine özdeşlikler, denklemler ve eşitsizlikler ile ilgili soru tiplerinin ön plana çıkışı adayları şaşırtmış özellikle Matematik düzeyi itibariyle bazı aday grupları zamanı uygun kullanmakta sıkıntı yaşamış ve özellikle de özdeşlikler ile ilgili soru tiplerinin köklü sayılar ile iç içe verilmesi, eşitsizliklerin çözüm bölgesinin belirlenmesi, ikinci dereceden denklem çözümü ile ilgili sorularda ve işlem sorusunda çok zaman kaybetmişlerdir.

Bu sınav göstermektedir ki 2009 KPSS'de sabah oturumu için matematik belirleyici olacak ve adaylar arasındaki eleme ve puan düzeyinde matematik ön plana çıkacaktır. Sorular güçlük düzeyi yüksek bir sınavdır. Zamanı iyi kullanan ve 5 – 6 soru dışındaki sorulara uygun zamanı ayırabilen adaylar gerekli cevapları zorlanmadan verebilmiş, belirleyici ve diğer yıllara oranla farklı tarzda gelen 5 – 6 soruda oyalanan, moral ve konsantrasyonunu bozarak adaylar ise matematik sorularında sıkıntı yaşamıştır.

KPSS GENEL KÜLTÜR KONU ALANLARINA GÖRE SORU ANALİZLERİ

TARİH

2009 KPSS Genel Yetenek bölümünde yer alan Tarih testinde - önceki yıllarda olduğu gibi - 30 soru sorulmuştur.

Bu soruların konulara dağılımı aşağıdaki gibidir:

• İlk Türk Devletleri	1
• İlk Türk İslam Devletleri	2
• Osmanlı Devleti	6
• Kurtuluş savaşı muharebeler	3
• Devrimler ve iç siyasal gelişmeler	12
• İlkeler	2
• Dış politika	4

Genel Değerlendirme

- Kavram bilgisinin sınanmasına yönelik sorular sorulmuştur. Örnek; salyane, iltizam, tımar, müsadere, kapitülasyon, kabotaj ve yarı resmi gibi.. Bazı konularda önceki sınavlara göre daha çok soru sorulmuştur. Örnek; Osmanlı devletin 19. yy ' ı ve Atatürk dönemiyle başlayan sorular.
- Ekonomi ve Avrupa'daki gelişmelerin Osmanlıya etkisi soruları önceki sınavlara göre artırılmıştır.
- Sadece bir alanla ilgili kronoloji sorusu sorulmuştur. Bu bir ilktir. Kadınların aldığı haklarla ilgili soru.
- Verilen bir metnin yorumlanmasına yönelik sorular sorulmuştur.
- Kurtuluş savaşının örgütlenme döneminden soru sorulmaması konunun önemi dolayısıyla ilginç bulunmuştur.
- Tarihsel kaynaklı güncelliğini koruyan sorular sorulmuştur. 26. ve 28. sorular.

Sonuç

Genel olarak bakıldığında, bu soruları çözümlmeye yönelik yapılacak olan girişimler, öncelikle verilen öncülleri birbirinden ayırt etmek ve seçik olandan yola çıkarak sonuca ulaşmak yönünde olmalıdır. Öncüllü soruların fazlalığı ilgili konular hakkındaki bilgiyi gerekli kılmanın yanında analitik düşünmeyi de zorunlu hale getirmektedir. Öncüllerin analizi sonucunda yapılacak olan sentezle yani söz konusu öncülleri mantıksal bir tarzda bir araya getirme işlemiyle sorunun doğru cevabına ulaşılabilir. Bunun yanında, başka bir bilgiye gerek duyulmadan yalnızca verilen metinden hareketle, kişinin yorum gücüyle sonuca ulaşılacak sorular da sorulmuştur. Fakat bunların sayısı oldukça azdır.

COĞRAFYA

Bu yılki sınavda genel kültür bölümünde coğrafya dersinden her yıl olduğu gibi 18 soru gelmiştir. Bu sorular ÖSYM 'nin önceden belirlediği kapsama yönelik sorulardır. Ancak bu yıl ilk defa ÖSYM 2006 yılında değişen yeni coğrafya müfredat ile ilgili 1-2 tane soru kullanmıştır. Daha önceki yıllarda daha çok bilgi ağırlıklı sorulardan oluşan sınav, artık ÖSS 'de olduğu gibi aynı soru içerisinde birden fazla konunun yer aldığı, direk bilgi isteyen soruların yerine bilgiden bilgi ve yorum türetmeye yönelik soruların sayıca arttığı görülmektedir. Soruların konu dağılımı başlıklara göre şöyledir;

- Türkiye 'nin coğrafi konumu -1 soru
- Türkiye 'nin fiziki özellikleri- 2 soru
- Türkiye 'nin beşeri ve ekonomi – 13 soru
- Türkiye 'nin coğrafi bölgeleri ve özellikleri - 2 soru

Soruların konu başlıklarına göre dağılımına ağırlıklı olarak beşeri ve ekonomik coğrafya ile ilgili gibi görülse de Türkiye'nin fiziki özellikleri ile bağlantılı, fiziki coğrafyanın beşeri ve ekonomik etkilerini sorgulayıcı sorulardan oluşmaktadır.

Sonuç olarak bundan sonra coğrafya soruları coğrafyanın temel kavramlarının iyi etüd edilmesi ve Türkiye'nin fiziki ve beşeri özelliklerini tek tek değil birbirleriyle ilişkilendirerek yorumlanması gerekmektedir.

VATANDAŞLIK

2009 yılında Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)'nin yapmış olduğu Kamu Personeli Seçme Sınavı(KPSS)'nin vatandaşlık alanındaki sorularını incelediğimizde, geçmiş yılların soru yapılarından farklı sorulara yer verilen, çerçevesi ve sınırı olmayan bir sınavla karşılaşmaktayız.

2009 KPSS'de konuların sorulara göre dağılımı, 2008 yılında yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavına göre idare hukukuna ilişkin 2 soruya yer verilmesi itibarıyla farklıdır. 2008 KPSS'de 3 soru Genel Hukuk Bilgisinden, 3 soru Türkiye ve Dünya ile ilgili Genel ve Güncel Sosyoekonomik Konulardan, 6 soru ise Anayasa Hukukundan gelmişti. Bu yıl yapılan sınavda ise Genel Hukuk Bilgisi ile Türkiye ve Dünya ile ilgili Genel ve Güncel Sosyoekonomik Konulardan gelen soru sayılarında bir farklılaşma olmamakla birlikte Anayasa Hukukunun alanı daraltılmış bu alandan 4 soruya yer verilmiştir. Diğer 2 soru ise İdare Hukukundan gelmiştir.

Sınavın, ÖSYM tarafından KPSS için hazırladığı kılavuzunda belirtilen soruların konulara göre dağılımına uygun olmadığını görmekteyiz.

ÖSYM'nin Kılavuzunda belirtilen oranlar aşağıda belirtilmiştir.

- Hukuk Başlangıcı ve Genel Kamu Hukuku ve Devletler Umumi Hukuku ve Özel Hukuku % 5
- Anayasa Hukuku % 5
- İdare Hukuku % 5
- Türkiye ve Dünya İle İlgili Genel Ve Güncel Sosyoekonomik Konular % 5

Kılavuzda belirtilen oranlar soruların konulara göre dağılımını eşit olarak öngörmekteyken diğer yılların soruları da dikkate alındığında bu eşit dağılımı sınava yansıtılmamıştır.

2009 Kamu Personeli Seçme Sınavı için bu değerlendirme sonucunda şunu belirtmeliyiz ki diğer yıllara göre farklılaşan ve zor bir sınavdır. Sınava giren adayların vatandaşlık bilgisinden ortalama 7- 8 net'e sahip olmaları halinde bu netlerin puanlarına olumlu yansıtacağı söylenebilir.